

Gimtinėje pasveikinti du garbūs sukaktuvininkai

Svėdasuose gimė daug kūrybiškų, talentingų ir mylinčių savo kraštą žmonių. Du iš jų – plačiai žinomas aktorius Ferdinandas Pranas Jakšys ir mokslinis bibliotekininkas, bibliografas, pedagogas bei visuomenininkas Romualdas Vytautas Rimša. Kadaise abu jie čia lankė mokyklą, buvo klasės draugai. Svėdasų bibliotekai pakvietus, garbingus 80-ties metų jubiliejus jie maloniai sutiko pažymėti savo gimtinėje.

Susitikimas ir šventė prasidėjo gegužės 20 dieną Svėdasų bibliotekos Meno galerijoje, o baigėsi Svėdasų bendruomenės namuose. Salėje vos tilpo svečiai, artimieji, buvę klasės draugai ir kiti kraštiečiai.

Pasveikinti sukaktuvininkų atvyko daug garbių anykštėnų: Anykščių meras Kęstutis Tubis, vice meras Sigutis Obelevičius su žmona, rašytojai: Rimantas Vanagas su žmona, Milda Telksnytė ir Vygandas Račkaitis, laikraščio „Šilelis“ redaktorė Dalina Rupinskienė, S. ir L. Didžiulių viešosios bibliotekos direktorius Romas Kutka, bibliotekos Kraštotyros skyriaus darbuotojos Ligita Matulienė ir Birutė Venteraitienė bei kiti.

Pradėjusi šventę poeto Bernardo Brazdžionio eilėmis, visai jos programai vadovavo Alma Švelnienė. Svėdasų seniūnas Valentinas Neniškis perskaitė LR Ministro Pirmininko Sauliaus

R. V. Rimša prie savo leidinių stendo

J. Lapienis sveikina jubilatus F. P. Jakšį ir R. V. Rimšą.
Tarp jų sėdi šventės vedėja Alma Švelnienė

Skvernelio sveikinimo laišką, skirtą aktoriui P. F. Jakšiui. O paskui, abu jubilatus pagerbė bei padėkos raštus už gimtojo krašto garsinimą įteikė meras K. Tubis, vicemeras S. Obelevičius, sveikino ir kalbėjo kiti šventės dalyviai. Jiems net teko palaukti eilėje. Apskritai, garbiems jubilatams buvo pasakyta labai daug ir gražių žodžių bei palinkėjimų.

Atsidėkodamas už tai, aktorius paskaitė poetų Vienažindžio ir Antano Miškinio eilių, deklamavo ištrauką iš rašytojo J. Tumo-Vaižganto kūrinį.

Kalbėjęs jubilatas R. V. Rimša, trumpai papasakojo apie savo profesinę ir mokslinę veiklą, išvykas į šalies ir tarptautines bei pasaulines mokslines konferencijas, jose skaitytus pranešimus, parašytas, sudarytas ir mokslškai redaguotas knygas bei kitą kūrybinį palikimą. Baigdamas, priminė, kaip nepriklausomybės priešaušryje atkūrė Lietuvos bibliotekininkų draugiją (LBD) ir po 50-ties metų vėl įteisino Stokholme LBD asociatyvią narystę pasaulinėje IFLA organizacijoje.

Abu jubilatus kraštiečiai aprišo tautodailininkės Aušros Petniūnaitės ausdomis juostomis, o pastarieji dėkojo renginio organizatoriams bei dalyviams už išpūdingą šventę ir pakvietė juos į biblioteką apžiūrėti savo personalinių literatūros parodų. Priminsime, kad aktoriui P. F. Jakšiui skirta straipsnių ir kitų dokumentų apie jo kūrybą, o bibliotekininko ir bibliografo R. V. Rimšos parašytų, sudarytų ir mokslškai redaguotų knygų (viso 41-os) paroda kraštiečiams veikė ištisą gegužės mėnesį.

Renginys užsitęsė, tad visus dalyvius jo organizatoriai atsigavinti ir pasistiprinti karštą dieną pakvietėme į bendruomenės namus. Čia, kaip ir renginio pradžioje, muzikiniuose interpuose bei programos pabaigoje, dalyviams toliau meistriškai populiarius kūrinius grojo ir dainavo mokytojas Vytautas Jucys. Šventė baigėsi vėlyvą, bet dar saulėtą ir vasariškai šiltą popietę.

Asta Medinienė, Dalia Paulavičienė

Draugija paminėjo veiklos dešimtmetį

Jubiliejinio renginio dalyviai Svėdasų kultūros namų salėje

Kalba Algimantas Indriūnas

Svėdasiškių draugija „Alaušas“ šių metų gegužės 6-tąją dieną oficialiai užbaigė pirmojo dešimtmečio darbus ir pradėjo naują veiklos etapą. Praeityje liko daug gražių svajonių, siekių, rūpesčių, o dar daugiau – draugijos atliktų darbų ir pasiekimų.

Saulėtą pavasario šeštadienį, paminėti draugijos 10-mečio, į Svėdasus iš Vilniaus, Kauno, Ukmergės, Utenos ir kitų vietovių suvažiavo daug svečių ir draugijos narių. Nemažai atėjo ir Svėdasų gyventojų.

Šventę prasidėjo Šv. arkangelo Mykolo bažnyčioje Šv. Mišiomis už svėdasiškius. Kun. Vydas Juškėnas palaimino ir draugijos narius bei kitus svėdasiškius. Paskui, apžiūrėję bibliotekoje meno ir personalines literatūros parodas, skirtas kraštiečių Ferdinando Jakšio ir Vytauto Rimšos gimimo bei veiklos jubiliejams, šventės dalyviai patraukė į Kultūros namų aktų salę.

Renginio programą į savo rankas čia perėmė ir jai vadovavo LRT darbuotoja Nora Lapinskienė. Jai pakvietus į sceną, pirmininkė Rita Šimkevičiūtė-Skaržauskienė šiltai šventės dalyvius pasveikino su jubiliejumi, o po jos, skaityti pranešimo pakilo draugijos garbės pirmininkas Algimantas Indriūnas. Jis priminė, kaip su Juozu Lapieniu, Vytautu Rimša, Vytautu Bubliu ir Edmundu Baliuku 2007 m. kovo 6-ąją Vilniuje visi kūrė draugiją, organizavo pirmuosius renginius, atliko daug kitų savo kraštui pagražinti darbų. Draugijos veiklą, pasak jo, vainikavo keletą

metų rengtas istorijos ir kraštotyros straipsnių rinkinys „Svėdasai: praeitis ir dabartis“ (2012), penkerių metų draugijos veiklos jubiliejus ir jam skirta knyga „Svėdasiškių draugija „Alaušas“ (2013), pastatytos Malaišiuose skulptūros, skirtos literatūros klasiko Juozo Tumo-Vaižganto kūrinių veikėjams Mykoliukui ir Severiutei bei tijūnui Rapolui Geišei (aut. Aleksandras Tarabilda), gerą pusmetį leidžiamas kas mėnesį draugijos laikraštis „Svėdasų varpas“ ir kt. (plačiau žr.: Svėdasų varpas. 2017, nr. 6, p. 1–3).

Paskui jis visų tiesiai paklausė: „Ar reikia draugijos laikraščio „Svėdasų varpas“? O išgirdęs iš salės balsus, kad „reikia!“, ramiai baigė pranešimą ir užtraukė tik ką sukurtą savo dainą apie kraštiečių bendrus darbus gimtųjų Svėdasų labui. Trumpą ir sodrų pirmininko pranešimą bei dainą klausytojai įvertino plojimais.

Paskui salėje pasklido šventinis apdovanojimų šurmuly. R. Skaržauskienė už 2006–2016 m. darbus draugijoje įteikė padėką ilgamečiam vadovui A. Indriūnui, o pastarasis – visiems buvusiems draugijos tarybos ir laikraščio redkolegijos nariams, Vilniaus anykštėnų sambūrio vadovams, draugijos projektų dalyviams ir veiklos rėmėjams. Iš viso buvo apdovanoti net 26 draugijai nusipelnę žmonės (plačiau laikraščio skyrelyje „Sveikiname“).

Po to į sceną vienas po kito kilo skaitovai. Vaižganto monologus kraštiečiams meistriškai perteikė aktorius

F. Jakšys, savo humoreską „Prietėlius Juza“ svėdasiškių tarmė paskaitė Rimas Banys, trumpą savo kūrinėlį (ese) „Pasiguodimas Vaižgantui“ pagarsino J. Lapienis, o prisiminimais apie čia praleistas jaunystės dienas ir sutiktus žmones pasidalino kraštiečių Dalia Dikinytė-Račkuvienė.

Ne mažiau įspūdinga buvo ir paskutinė programos dalis, kurioje skambėjo muzika ir dainos. Dabar scenoje solo ir duetu meistriškai grojo bei dainavo Bronius Juzelskis (gitara) ir Virginijaus Lackus (akordeonas), taip pat Sigutės Kovienės (smuikas) ir Broniaus Antanėlio (armonika) duetas, pritardama gitara, o paskui – ir pianinu, keletą dainų atliko jauna muzikė Aušrinė Neniškytė, gitaristas Augustas Lapinskas ir kiti muzikantai. Skambėjo lietuvių kompozitorių, atlikėjų sukurtos ir liaudies, taip pat užsienio autorių muzika ir dainos.

Jubiliejinę šventę baigėsi smagia vakarone Svėdasų bendruomenės namuose, prie arbatos puodelio ir vaišių stalo. Čia, talkinant B. Juzelskiui ir V. Lackui, skambėjo smagios, svėdasiškių pamėgtos šio krašto dainos, buvo demonstruojamos draugijos skaidrės (montažo aut. dr. Valentinas Skaržauskas), bendraujama. Juk ne dažną kartą tiek daug kraštiečių iš visų pasviečių susirenka į vieną būrį. Yra ir ką prisiminti, ir apie ką pasikalbėti...

Romualdas Vytautas Rimša,
draugijos narys

„Svėdasų varpas“ pradeda antruosius metus

Brangūs skaitytojai!

Svėdasai – daugelio mūsų gimtinė. Draugeėjome mokyklos takais, mokėmės gyvenimo išminties, įsikūrėme ne tik savoje parapijoje, bet ir sostinėje, kituose miestuose. Džiugu, kad tėvų, mokytojų ir vyresniųjų pamokymai padėjo išsiugdyti nuo jaunumės besiformuojanti jausmą – nepamiršti praeities. Iš tiesų, Svėdasai – prisiminimų šaltinis, daugelio mūsų senelių ir tėvų amžino poilsio vieta. Dešimtmečiai bėgo, o atsiminimai, pareigos suvokimas ir apskritai atminties aidai nuolat vedė į gimtąjį kraštą...

Laimingas įvykis – kraštiečių geranoriškas susitarimas ir įsipareigojimas įkurti mūsų laikraštį. Todėl pirmiausia džiaugiuosi, galėdamas Jus, gerbiami svėdasiškiai, nesvarbu, kur Jūs dabar begyventumėte sveikinti su šio leidinio pirmąja sukaktimi.

Sveikinu Svėdasų seniūnijos, parapijos gyventojus bei visas bendruomenes su saulėta, šilta, žalumynais pasipuošiančia vasara. Miškus ir laukus pripildžiusius paukščių balsų...

Linkiu, kad Jūsų sugebėjimais, iniciatyva ir darbais būtų kuriamos Svėdasuose naujos darbo vietos, kad būtų tobulinamas ir plečiamas Svėdasų miestelis, kad kiekvienas žmogus čia pasijaustų kaip brolis ir sesuo, kaip darinioje šeimoje.

Jau prabėgo metai, kaip reguliariai kas mėnuo išleidžiamas laikraštis „Svėdasų varpas“. Labai dėkingas visiems,

kas ėjote drauge leidybos takais. Ačiū Svėdasų mokytojams, verslininkams, ūkininkams ir kitiems, kurie suprato rašyto žodžio vertę ir parėmė lėšomis. Aiški tiesa, kad leidyba reikalauja materialinių sąnaudų, bet ji, tuo pačiu, praturtina kiekvieną iš mūsų naujomis žiniomis, praplečia akiratį, neleidžia stovėti vietoje, o naujovės pritraukia atvykstančius kraštiečius ir svečius...

Daug su kuo teko bendradarbiauti, todėl asmeniškai noriu padėkoti tiems, kurie savo sugebėjimais papildė „Svėdasų varpą“ įvykių, nuveiktų darbų ir planų aprašymais, pajvairinote informatyviais vaizdais: Algimantui Indriūnui, Romualdai Vytautui Rimšai, Ainei Tumieniui, Ritai Šimkevičiūtei-Skaržauskienei, Astai Medinienei, Daliai Paulavičienei, Robertui Grigui, Linai Beleckaitei-Stukienei, Danutei Peželienei, Donatui Tuskai, Aušrinei Neniškytei, Kristinai Kirdeikytei, Rimutei Kniežienei, Gražinai Gvozdaitėi, Vydui Juškėnui, Raimondui Guobiui, Violetai Glaudelienei, Marijui Čekavičiui, Sofijai Kalėdienei, Juozui Šalčiui, Aldonai Žvirzdinienei, Virginijai Skorupskienei, Rimantui Baniui, Rimantui Vyturiui.

Tegu mus visus vienija geranoriškos mintys, kilnūs darbai ir telydi sėkmė ateities gyvenimo kelyje.

*Laikraščio „Svėdasų varpas“
redkolegijos narys
Stasys Gavenavičius*

SVEIKINIMAI

Nuoširdžiai sveikiname mūsų laikraščio redaktorių, ilgametį Svėdasiškių draugijos „Alaušas“ pirmininką, o dabar – Garbės pirmininką Algimantą Indriūną ir ilgametį draugijos tarybos narį, atsakingą už mokslinę veiklą, o dabar – laikraščio „Svėdasų varpas“ redakcinės kolegijos pirmininką Romualdą Vytautą Rimšą, 2017 m. balandžio 22 dieną Vilniaus anykštėnų sambūrio (VAS) 15-kos metų veiklos proga apdovanotus už nuoširdų darbą ir bendradarbiavimą VAS padėkos raštais, kuriuos tarybos vardu įteikė pirmininkė Regina Smetonaitė.

Redkolegija

Šių metų gegužės 6 dieną, minint Svėdasų kultūros namuose Svėdasiškių draugija „Alaušas“ įkūrimo bei veiklos 10-tmetį, už gerą darbą draugijoje 2007–2016 metais padėkos raštai buvo įteikti pirmininkui Algimantui Indriūnui ir buvusiems tarybos nariams: Edmundui Baliukui, Ferdinandui Jakšiui, Juozui Lapieniui, Aldonai Markevičienei, Genovaitei Paukštienai, Vytautui Rimšai, Irenai Sirusienei, Ritai Skaržauskienei, Linai Stukienei ir Bronislovui Šalkui; už straipsnius draugijos laikraščio „Svėdasų varpas“ – redkolegijos nariams: Rimutei Kniežienei ir Stasiui Gavenavičiui; už glaudų bendradarbiavimą, organizuojant kultūros ir edukacijos renginius – Vilniaus anykštėnų sambūrio (VAS) pirmininkei Ritai Virbalienei ir tarybos narėms: Janinai Baublienei bei Reginai Smetonaitėi; už aktyvų dalyvavimą draugijos projektuose – seniūnui Valentinui Neniškiui, taip pat draugijos nariams: Elenai Bublienei, Broniui Juzelskiui, Danutei Peželienei ir Aleksandrui Tarabildai; už moralinę ir materialinę paramą, įgyvendinant draugijos programas – rėmėjams: Rūtai ir Petruui Baronams, Vydui Juškėnui, Sigitui Kinderiui ir Donatui Tuskai. Iš širdies sveikindami, linkime Jums dar didesnių pasiekimų ateityje visuomeninio darbo baruose, gimtųjų Svėdasų labui.

*Svėdasiškių draugijos „Alaušas“
taryba*

Vandens formulių F2 elitas pirmąkart varžėsi Kauno mariose pasaulio čempionato etape

Šių metų birželio 10 d. Kauno mariose vyko aukšto lygio vandens formulių F2 pirmajame pasaulio čempionato etape ir gliserių FR-1000 Europos čempionate varžybos. Savo jėgas išbandė sportininkai iš Skandinavijos šalių, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Rusijos, Italijos, Jungtinių Arabų Emyratų ir Lietuvos sportininkas E. Riabko. Mariose įrengta sudėtinga net penkių posūkių lenktynių trasa. Ji buvo puikiai matoma iš visų žiūrovų vietų. Lenktynininkai įveikė 1660 m. ilgio trasą. Įspūdis buvo didelis – formulės lėkė 80–100 m atstumu nuo sirgalių zonų. Išvystė įspūdingą 180 km/val. greitį. Tą pasiekti formulėms leidžia galingi šešių cilindrų, 200 AG varikliai.

Iš viso finalinėse lenktynėse startavo 20 lenktynininkų, o finišą pasiekė 14 – a. Už pergalę Rashedas al-Qemzi (Jungtiniai Arabų Emiratai) atiteko 20 taškų, Johanui Osterbergui (Švedija) – 15 taškų, o Lietuvos atstovui Edgarui Riabko – 12 taškų. Kitas F 2 etapas liepos 22 – 23 d. vyks Antverpene (Belgija). Iš viso čempionatą sudaro šeši etapai. Lietuvoje vyks dar vienas – ketvirtasis – etapas rugpjūčio 20 d. Kupiškyje.

Stasys Gavenavičius

Šį leidinio numerį finansavo Almantas Baronas

Leidėjas Svėdasiškių draugija „Alaušas“,
kodas 302482413
ISSN 2424-5801
Vyr. redaktorius Algimantas Indriūnas
tel. 8 613 90897

Redakcinė kolegija:
Vytautas Rimša (pirm.) tel. 8 608 27882
Stasys Gavenavičius (sekr.) tel. 8 677 71514
Rimutė Kniežienė tel. 8 620 46960
Asta Medinienė tel. 8 678 32056

Gimnazistai dalyvavo edukacinėse išvykose

Nors mokslo metai ir pasibaigė, Svėdasų J. Tumo-Vaižganto gimnazijos 6–10 kl. mokiniai kartu su mokytojomis dalyvavo Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro organizuojamose edukacinėse gamtinės-ekologinės krypties išvykose Švenčionių rajone.

Pirmoji išvyka (tema „Vaistai gamtoje“) vyko birželio 6 d. į Sirvėtos regioninį parką, antroji (tema „Invazinės rūšys“) – birželio 12 d. į Labanoro regioninio parko lankytojų centrą. Mokiniai susipažino su invazinėmis rūšimis, mokėsi jas atskirti nuo vietinių rūšių, sužinojo, kaip su jomis kovoti.

Mano draugas Ladziukas

E va mano vaikystės draugas Ladziukas tai – makslininkas. Ale toks novatnas pazdorė. Voikšto be kepliūšio. Ale nors ir nelyja nešiaja in runkos kaptanų. Šiakiaj denaj su golstuku voikšto. Aš irgi Bagočiūno krautuvėj šlipsų pirkau, ale čebatus pablizginau tai ir čebotai ir golstukas blizgėjo kaip čigano pautai. Neišmetu, bus orkliui puntis.

Neklausiau ku onas doro, ale žmanės tauzyja, kad varlas tiria. Kažno ko ieško. Bojka tegul ieško. Bile tik pinigūs maka. E kai buvom maži tai aidavom Pajerin vėžiaut. Būdavo pagauni varlų no užpakalinės kajos nulupi, pačirškini int laužo ir priřiši int sumtelio. Oi vėžiai, kad aidavo. Tai va Ladziukui geriausia sekės varlas lupt. E dabartės, matai, kų išmako Pajery, susvigodyjo.

Lodziaus klausiu, ko brakyji Svėdasis, kad neatvažiuoji atostogų? Tai soko, kad smirda no komplekso. Patylajau, negirdam nuloidžiau, ale pamyslyjau. Mon gi sokė, kad miesti niekas nužnikų neturi, viskų doro gryčioj. Vo ti tai smordvė. Pas man pre vykado tai ir pavetėlis ir klaimas smirda. Ė jie doro gryčioj ir būk tai nesmirda... Navatni te meščianys. Ale savi bezdalai, taigi, nesmirda...

Bonio Rymantas, iš Svėdasų

Spaustuvė „Morkūnas ir Kō“,
Draugystės g. 17, LT-51229 Kaunas
El. paštas: spaustuvė@morkunas.lt
Leidiny s nemokamas